15

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 25. 2. 2026

Správne konanie:	0043/SKO/2026 (predch. č. 0124/SKO/2025)
Predmet:	§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.
Účastník konania:	MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s.r.o.
Správny orgán:	Rada pre mediálne služby

Dátum: 18. 2. 2026

NÁVRH UZNESENIA:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 a § 110 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 3 zloženom z predsedu Ing. Juraja Rybanského a členov senátu Mgr. Andrey Cox a Mgr. Michala Dzurjanina, v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“), rozhodla, že účastník správneho konania č. 0043/SKO/2026 (predch. č. 0124/SKO/2025)

MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s.r.o., sídlom Bratislavská 1/a, 843 56 Bratislava – Záhorská Bystrica, IČO 31 444 873,

porušil

povinnosť ustanovenú v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

tým,

že na programovej službe TV MARKÍZA dňa 11. 7. 2025 o 19:00 hod. odvysielal program *Televízne noviny,* a v rámci neho spravodajský príspevok s názvom *„Naspäť v talári“,* ktorý obsahoval

- hodnotiace výrazy redaktora, a to: *bonus, poriadne mastný účet*, *potichu vrátila*, a
- nepresné informácie, keď redaktor použil formuláciu *„na diaľku vymazala telefón, ktorý jej zadržala polícia“*,

čím prišlo k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti spravodajského programu,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 134 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. sankciu **– upozornenie na porušenie zákona.**

Úloha:
Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.
T: 25. 3. 2026 **Z: PO**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok prešetrenia podnetu.
T: 9. 3. 2026 **Z: AO**

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 10. 9. 2025 začala správne konanie voči vysielateľovi MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s.r.o. (ďalej len „účastník konania“) vo veci možného porušenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe TV MARKÍZA dňa 11. 7. 2025 o cca 19:00 hod. odvysielal program Televízne noviny, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 11. 11. 2025, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 0124/SKO/2025 (teraz č. 0043/SKO/2026). Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho vyjadrenia, pokiaľ uzná, že podklady, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu sú dostatočné pre presné a úplné zistenie skutočného stavu veci. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol

záznam vysielania programu *Televízne noviny* odvysielaného na programovej službe TV MARKÍZA dňa 11. 7. 2025 o cca 19:00 hod. a prepis/popis skutkového stavu.

Rade bola dňa 13. 11. 2025 doručená žiadosť účastníka konania o predĺženie lehoty na vyjadrenie a žiadosť o zaslanie podkladov zhromaždených v správnom konaní.

Rada listom zo dňa 20. 11. 2025 evidovaným pod č. 04145/2025 predĺžila účastníkovi konania lehotu na vyjadrenie k správnemu konaniu najneskôr do 5 dní odo dňa doručenia predmetného listu a súčasne zaslala Správu o kontrole dodržiavania povinností. List bol účastníkovi konania doručený dňa 24. 11. 2025.

Rade bolo dňa 9. 1. 2026 doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: *Televízne noviny*
Deň vysielania: 11. 7. 2025
Čas vysielania: 19:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:
- cca 19:00 hod. – začiatok programu *Televízne noviny*
  príspevky:
    - Uviazli v lietadle
    - Hodiny v lietadle
    - Šokujúci prípad z Hornej Nitry
    - Odlet s cudzím človekom
    - Pomoc po ničivej búrke
    - Museli spíliť aj ďalšie stromy
    - Naspäť v talári
    - Pokračujú lovci komárov
    - Skloňujú hromadné prepúšťanie

- cca 19:26 hod. – reklamný blok
- cca 19:27 hod. – pokračovanie programu *Televízne noviny*
  príspevky:
    - Nebezpečný chrobák desí Európu
    - Nečakané bohatstvo v knižnici
    - Novinka pre pacientov
    - V Slovinsku začala dovolenková sezóna
    - Moulin Rouge sa opäť točí

- cca 19:39 hod. – reklamný blok
- cca 19:46 hod. – pokračovanie programu *Televízne noviny*
  príspevky:
    - Moderné staré mamy
    - Trump ohlásil ďalšie clá
    - Uzavreli migračný pakt
    - 30 rokov od masakry v Srebrenici
    - Chris Brown pred súdom

- Vydražili prvú kabelku Birkin
- Nožom na exmanžela
- Leto v škôlkach
- Kežmarok opäť žije remeslom

- cca 19:58 hod. – koniec programu *Televízne noviny*

Príspevok: *Naspäť v talári* (názov uvedený vo forme titulku umiestneného v spodnej časti obrazovky počas trvania príspevku)

Prepis:
Jaroslav Zápala, moderátor: *„Zvrat v úplatkárskej megakauze. Sudkyne, ktoré ešte nedávno čelili podozreniam z korupcie, budú opäť rozhodovať o spravodlivosti. Ako bonus im k tomu štát ešte doplatil státisíce eur. Podľa ministra je to dôkaz, že na Slovensku funguje právny štát.“*

Viktor Serebryakov, redaktor: *„Bola to najväčšia razia v dejinách justície. V rukách polície skončili sudcovia, právnici aj podnikatelia. Obvinenia hovorili o korupcii a ovplyvňovaní rozhodnutí. Medzi podozrivými bola aj pravá ruka ministra spravodlivosti Monika Jankovská a jej sestra, sudkyňa Andrea Haitová.“*

(archív TN)
redaktor: *„Ako vnímate to obvinenie?“*
Andrea Haitová, sudkyňa: *„Ďakujem.“*

Viktor Serebryakov, redaktor: *„Haitová čelila podozreniam z korupcie. Médiá písali o úplatku 100 000 eur, ktorý mal byť uložený v jej trezore či vzkriesenej miliónovej zmenke televízie Markíza.“*

(archív TN)
redaktor: *„Tie zmenky ste komunikovali so svojou sestrou.“*
Andrea Haitová, sudkyňa: *„Ďakujem. Nebudem sa vyjadrovať.“*

Viktor Serebryakov, redaktor: *„Sudkyni navyše hrozilo, že príde o talár, keď po tom, ako sa prevalila Kočnerova Threema, na diaľku vymazala telefón, ktorý jej zadržala polícia.“*

(archív TN)
Elena Berthotyová, vtedajšia členka Súdnej rady SR: *„17 kontaktov bolo vymazaných, rovnako tak 17 komunikácií.“*
redaktorka: *„Písali ste si teda niekedy s Kočnerom?“*
Andrea Haitová, sudkyňa: *„Nie, nepoznám toho človeka.“*

Viktor Serebryakov, redaktor: *„Po 5 rokoch však prokuratúra priznala, že voči nej nemá priame dôkazy, a tak sa Haitová potichu koncom júna vrátila na súd.“*

Pavol Adamčiak, hovorca súdu: *„Od 27. júna 2025 opäť vykonáva funkciu sudkyne krajského súdu v Bratislave.“*

Viktor Serebryakov, redaktor: *„Okrem taláru by jej mal štát teraz vrátiť aj ušlú mzdu. A vyzerá to byť na poriadne mastný účet.“*

Boris Susko, minister spravodlivosti, Smer-SD: *„Minimálne 200 000 eur.“*

Pavol Adamčiak, hovorca súdu: *„Jej bol doplatený vo výplatnom termíne za mesiac jún.“*

Boris Susko, minister spravodlivosti, Smer-SD: *„Pretože jej zastavili trestné stíhanie, ktoré proti nej viedla predchádzajúca vláda Igora Matoviča.“*

Igor Matovič, poslanec parlamentu, Slovensko: *„Tak je to obrovská hanba, ale tak nech si pozrie do kalendára. 11. marca 2020 vládol ešte Pellegrini.“*

Viktor Serebryakov, redaktor: *„Sudkyni sme dnes poskytli priestor na vyjadrenie. Písomne cez hovorcu a osobne sme ju boli hľadať aj v Justičnom paláci. K pojednávaniam sa vrátila aj ďalšia sudkyňa z razie Otília Doláková. Vyšetrovateľ ju obvinil z toho, že ju v rozhodovaní ovplyvňoval sudca Vladimír Sklenka.“*

(archív TN)
redaktor (otázka smeruje na mužskú osobu s rozrastrovanou tvárou, pravdepodobne sudcu V. Sklenku)**:** *„Chcete sa nejako vyjadriť k tým zverejneným informáciám?“*

Viktor Serebryakov, redaktor: *„A hoci sa priznala, že jej kolega pomáhal s písaním rozsudku, vraj za to nevzala žiadne peniaze.“*

(archív TN)
redaktor (otázka smeruje na sudkyňu O. Dolákovú)**:** *„Vy ste sa doznali, ale zároveň hovoríte, že nie úplne, ako to bolo?“*

Viktor Serebryakov, redaktor: *„Vyjadriť sa Doláková odmietla aj dnes.“*

ženský hlas (stanovisko sudkyne Otílie Dolákovej)**:** *„S rozhovorom nesúhlasím.“*

Viktor Serebryakov, redaktor: *„Minister spravodlivosti ale v návrate sudkýň do talárov problém nevidí. A tvrdí, že je to len dôkaz toho, že na Slovensku funguje právny štát.“*

Boris Susko, minister spravodlivosti, Smer-SD: *„Obe boli obvinené v kauzách Búrka a Víchrica v prípadoch, ktoré vláda Igora Matoviča využila na teatrálny boj proti nepohodlným a chcela si na nich postaviť svoj politický pomník.“*

Igor Matovič, poslanec parlamentu, Slovensko: *„Dosadzovať sudcov späť do funkcií, ktorí sú podozriví, alebo ktorí podľa svedkov páchali korupciu, ktorí zneužívali právo, je opäť atentát na právny štát.“*

Boris Susko, minister spravodlivosti, Smer-SD: *„Napraviť krivdy bolo naším cieľom. Vraciame právny štát späť do rúk spravodlivosti.“*

Viktor Serebryakov, redaktor: *„Viktor Serebryakov, televízia Markíza.“*

* * *

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. *„Poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.“*

Podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.: *„Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“*

* * *

Dňa 11. 7. 2025 bol na televíznej programovej službe TV MARKÍZA odvysielaný v spravodajskom programe *Televízne noviny* príspevok s názvom *Naspäť v talári*. Tento príspevok obsahoval informácie o návrate sudkýň Andrey Haitovej a Otílie Dolákovej do funkcie po tom, čo im bolo zastavené trestné stíhanie v korupčných kauzách Búrka a Víchrica pre nedostatok priamych dôkazov. Prevažná časť príspevku sa zaoberala prípadom sudkyne Andrey Haitovej, ktorá podľa odvysielaných informácií čelila podozreniam z korupcie a bola spájaná s kauzou okolo miliónovej zmenky televízie Markíza. Redaktor v rámci príspevku tiež pripomenul jej zaangažovanosť v kauze Threema, pre ktorú sudkyni hrozilo, že príde o talár, pretože na diaľku údajne vymazala telefón, ktorý jej predtým zadržala polícia. Predmetom informovania bola aj náhrada ušlej mzdy, o ktorú sudkyňa prišla počas pozastavenia výkonu funkcie a ktorá jej má byť teraz vyplatená. Predmetný príspevok informoval taktiež o prípade sudkyne Otílie Dolákovej, ktorá bola podľa odvysielaných informácií obvinená z toho, že ju v rozhodovaní ovplyvňoval sudca Vladimír Sklenka. Redaktor uviedol, že sa priznala k tomu, že jej Vladimír Sklenka pomáhal s písaním rozsudku, avšak za túto pomoc nikdy neprijala žiadnu finančnú protihodnotu.

Rada začala správne konanie z dôvodu možného porušenia povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., a to vzhľadom na to, že v spravodajskom príspevku odzneli viaceré komentatívne, resp. hodnotiace vyjadrenia a výrazy, ktoré implikovali spornosť a problematickosť návratu sudkýň do výkonu funkcie a zároveň príspevok mohol sprostredkovať nepresné, resp. nepravdivé informácie.

Účelom správneho konania bolo teda preveriť podozrenie z porušenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. zo strany účastníka konania.

* * *

Všeobecné východiská posudzovania objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov:

Na úvod je možné konštatovať, že účelom povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. je zabezpečenie možnosti pre recipientov (divákov, poslucháčov), aby si mohli slobodne vytvoriť na predmetnú tému názor na základe pluralitných a rozmanitých, resp. rôznorodých informácií.

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.
Medzi kritéria objektívneho spravodajstva je teda možné zaradiť aj **osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva.**

Podobne odborná literatúra z oblasti teórie mediálnej komunikácie uvádza: *„Ústředním pojmem ve vztahu ke kvalitě informací je patrně pojem objektivita, zejména ve vztahu ke zpravodajství. (…) Hlavními rysy objektivity jsou: **osvojení si pozice odstupu a neutrality ve vztahu k předmětu zpravodajství (tedy vylučování subjektivního pohledu či osobního zaujetí)**; absence stranění (to znamená nestavět se ve sporech na ničí stranu a zdržet se jakékoli předpojatosti); oddanost přesnosti a dalším kritériím pravdivosti (jako jsou relevance a úplnost); absence skrytých motivů nebo služby třetí straně.“* (McQuail, D.: Úvod do teorie masové komunikace. 4. vydanie. Praha: Portál, 2009, s. 210)

V predmetnom prípade je potrebné posúdiť, či bolo v posudzovanom spravodajskom programe dodržané kritérium, resp. požiadavka **nestrannosti, teda odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva.**

Vyváženosti spravodajstva sa venoval aj rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 7 As 36/2012-24 zo dňa 3. 4. 2012, v ktorom súd uviedol: „K pojmům zpravodajství a publicistika, jakož i objektivita a vyváženost, se podrobněji vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne

26. 5. 2010, č. j. 3 As 6/2010 - 71. Vyšel především z žurnalistické doktríny (...), podle níž je úkolem zpravodajství pohotově přinášet věcnou informaci o aktuální události, kdežto účelem publicistických sdělení je informace komentovat a hodnotit, své adresáty pak získávat, přesvědčovat a vybízet. **Smyslem zpravodajství je tedy výlučně veřejnost nezaujatě informovat, teprve cílem publicistiky je veřejné mínění ovlivňovat.** Objektivita je základním požadavkem kladeným na zpravodajství, které se pokouší věcně, nestranně a nemanipulativně oddělit zprávu od komentáře. Ústřední charakteristikou takového postupu je ověřování pravdivosti výpovědi. Pojem objektivita tedy v sobě zahrnuje správnost (přesnost), transparentnost (uvádění pramenů) a věcnost (absence vlastních hodnocení). **Nevyvážeností je pak skrytá forma stranickosti, kdy jsou v určité kontroverzní situaci některé názory potlačovány ve prospěch názorů jiných**. Zásada vyváženosti tak spočívá v požadavku na rovnoměrné zastoupení politických alternativ, co do rozsahu a úpravy zpravodajství. **Důraz na důsledné dodržování zásad objektivity a vyváženosti bude u zpravodajství o poznání větší, než v případě pořadů publicistických.** Minimálně aspekt věcnosti se pak v publicistice z povahy věci neuplatní vůbec. Míra tolerance vůči případným prohřeškům proti zákonem postulovaným zásadám objektivity a vyváženosti bude různá v závislosti na tom, půjde-li o pořad publicistický či o zpravodajskou relaci. (...) Vzhledem k tomu, **že zásada objektivity byla v daném případě porušena v pořadu zpravodajském, lze takové pochybení** dle názoru Nejvyššího správního soudu **hodnotit jako relativně závažnější,** než stalo-li by se tak v pořadu politicko-publicistickém."

Rada v rozhodnutí č. RL/30/2024 zo dňa 3. 7. 2024 uviedla: *„Možno totiž konštatovať, že spravodajské programy majú pre svoju povahu, z dôvodu, že diváci od spravodajstva spravidla očakávajú objektívne a nestranné informácie a viac sa na informácie odvysielané v spravodajstve spoliehajú, väčší vplyv na formovanie demokratickej diskusie a verejnej mienky v porovnaní s programami aktuálnej publicistiky."*

Z charakteru spravodajských programov, ktoré majú potenciál výrazne ovplyvňovať verejnú mienku obyvateľstva, teda vyplýva požiadavka, aby boli spravodajské informácie podávané recipientom objektívne, nestranným spôsobom a tak, aby si mohli utvoriť vlastný názor na prezentovanú tému.

Pre dodržanie kritéria neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva je dôležité, aby spolu so spravodajskými informáciami neboli uvádzané hodnotiace komentáre a názory, ktoré zároveň majú **potenciál ovplyvňovať alebo skresľovať vyznenie alebo význam celkovej odvysielanej informácie**. Hodnotiace komentáre majú potenciál **podsúvať recipientom závery, ktoré nevyplývajú zo samotných spravodajských informácií** odvysielaných v programoch, a teda môžu ovplyvniť vyznenie alebo význam celkovej odvysielanej informácie. Hodnotiacimi komentármi, resp. komentatívnymi poznámkami pri prezentovaní informácií spravodajského charakteru teda môže moderátor narušiť celkové vyznenie spravodajských informácií, pretože takéto komentáre môžu u recipienta vyvolať dojem, že informácia je podaná so zaujatím alebo vopred naznačeným záverom, a tým oslabuje jej informačnú neutralitu. Podstatné tiež je, či došlo podaním vyššie uvádzaných skutočností ku skresleniu alebo subjektivizácii podaných správ v takej miere, ktorá je v rozpore s účelom ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

Rade bolo dňa 9. 1. 2026 doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania, v ktorom uviedol okrem iného aj nasledovné:

Účastník konania sa v úvode svojho vyjadrenia venuje charakteru výrokov. Uvádza, že v prípade oboch sudkýň prebehli disciplinárne konania na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky (ďalej len „NSS SR"), v ktorom sudkyňa Haitová bola oslobodená, keďže na základe vykonaného dokazovania nebolo možné bez pochybností potvrdiť, že disciplinárne obvinená na zasadnutí osobitnej komisie klamala, t. j. uviedla nepravdivé, respektíve pravdu skresľujúce informácie, že vo svojom telefóne nič nemazala, ani nemenila (NSS SR k uvedenému záveru dospel aj v súlade so zásadou „in dubio pro reo")

a disciplinárne konanie vedené voči sudkyni Dolákovej bolo zastavené z dôvodu nedodržania jednoročnej subjektívnej lehoty na podanie disciplinárneho návrhu voči obvinenej sudkyni.

Ďalej účastník konania uvádza, že aj keď ani jedna zo sudkýň nebola NSS SR uznaná vinnou, ich návrat na príslušné súdy vyvolal politické reakcie, ale aj reakcie verejnosti. Príspevok obsahoval stanovisko ministra spravodlivosti, ktorý ich návrat na súdy obhajoval, ako aj stanovisko súdu. Obom sudkyniam bol poskytnutý priestor na vyjadrenie k predmetným podozreniam voči ich osobám, ako aj svojmu návratu na súd. Redaktor poskytol obom sudkyniam priestor opakovane, a to jednak ich o stanovisko požiadal písomne, ale následne sa ich pokúsil osloviť aj osobne priamo v priestoroch súdov, na ktorých mali pôsobiť. Keďže ani jedna zo sudkýň tento široký priestor na vyjadrenie nevyužila, redaktor v príspevku použil ich staršie tvrdenia, výroky a informácie z mediálneho pokrytia ich prípadov, ktoré dosadil do kontextu tak, ako bol prezentovaný v čase, keď sa podozrenia voči nim medializovali.

Účastník konania vo svojom vyjadrení poukazuje na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky (ďalej len „NSS ČR“), č. k. 7 As 23/2010-73, v ktorom súd skonštatoval, že aj keď môžu byť názory v reportáži zjednodušené či sporné, úlohou regulačného orgánu nie je hodnotiť jej kvalitu, ale posudzovať jej súlad s demokratickými hodnotami a princípmi ľudských práv.

Zároveň účastník konania odkazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“), sp. zn. 4 Cdo 149/2009, v ktorom súd rozlišuje medzi skutkovými tvrdeniami a hodnotiacimi úsudkami – pri skutkových tvrdeniach je pravdivosť overiteľná a postačuje, ak je pravdivá ich podstatná časť, kým hodnotiace úsudky predstavujú subjektívne názory, ktoré nemožno dokazovať, musia však vychádzať z pravdivých informácií a byť primerane prezentované. Vyššie uvedené závery NS SR boli podľa účastníka konania potvrdené aj Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“) v náleze sp. zn. II. ÚS 224/2016, v zmysle ktorého sa pri hodnotiacich úsudkoch dôkaz pravdivosti nepripúšťa, zatiaľ čo pri skutkových tvrdeniach sa naopak, dôkaz pravdivosti pripúšťa.

Podľa názoru účastníka konania ani jeden z Radou uvedených výrokov nie je hodnotiacim úsudkom redaktora, ale jedná sa o skutkové tvrdenia, ktorých pravdivosť je jednoznačné preukázaná, resp. vyplýva priamo z obsahu príspevku.

V tejto súvislosti účastník konania posudzuje jednotlivé údajné hodnotiace komentáre redaktora a moderátora:

Ad a) K výroku „Ako bonus im k tomu štát ešte doplatil státisíce eur.“
Zmienka o „bonuse“ je primeranou novinárskou hyperbolou, ktorá opisuje reálnu skutočnosť na základe reálneho faktického základu. Keďže A. Haitová mala ako obvinená celé roky pozastavený výkon funkcie a poberala 40 % základného platu, štát jej musí ušlú mzdu doplatiť, čo len pri A. Haitovej sudca Peter Šamko, člen Súdnej rady a jej kolega na Krajskom súde v Bratislave odhadol na 200 tisíc eur a potvrdil minister spravodlivosti Boris Susko (jeho vyjadrenie v tomto smere je obsiahnuté priamo v príspevku). Túto sumu bude musieť A. Haitovej doplatiť Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“). Vnímanie tohto výrazu v negatívnom či pozitívnom svetle je vec subjektívneho vnímania konečného prijímateľa informácie. Výraz „bonus“ bol použitý vo význame, že okrem toho, že sudkyne sa môžu opäť vrátiť na príslušné súdy a ďalej rozhodovať, štát im doplatí ušlú mzdu. Tento výraz nemá navádzať dojem, že by sa jednalo o akúsi odmenu nad rámec ich bežnej mzdy, ale že návrat na súdy a pokračovanie funkcie sudkýň nie je jediným pozitívom, ktoré zastavenie ich trestných stíhaní pre ne prináša. Tento výraz nie je hodnotiacim úsudkom redaktora, ale opisom faktických skutočností, ktoré sudkyne získali späť po zastavení ich trestných stíhaní.

Ad b) K výroku „Po 5 rokoch však prokuratúra priznala, že voči nej nemá priame dôkazy, a tak sa Haitová potichu koncom júna vrátila na súd.“
Výraz, že sudkyne sa na súdy vrátili „potichu“ opisuje skutočnosť, že ich návrat nebol sprevádzaný dohľadateľným verejným informovaním zo strany príslušných súdov, ani prostredníctvom tlačovej

konferencie, či inej zverejnenej informácie o ich návrate. Výraz teda opisuje fakt, že sudkyne sa na súdy vrátili bez akejkoľvek zverejnenej informácie o ich návrate. Nejedná sa o akýkoľvek subjektívny komentár redaktora, ale konštatovanie objektívnych faktov.

Ad c) K výroku „A vyzerá to byť na poriadne mastný účet."
Obdobne, ako pri výroku uvedenom pod písm. a), aj v tomto prípade sa jedná o primeranú novinársku hyperbolu, ktorá opisuje reálnu skutočnosť na základe reálneho faktického základu. Podľa vyjadrenia Petra Šamka a Borisa Suska len A. Haitovej by mal štát doplatiť okolo 200 tisíc eur. V treťom štvrťroku roka 2025 (v čase odvysielania predmetného príspevku) sa podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve SR pohybovala na úrovni 1.569,- EUR. Zároveň v čase odvysielania príspevku bol prijatý a účinný už druhý konsolidačný balík pre ozdravenie verejných financií, teda štát musí daným sudkyniam mzdu doplatiť v čase, kedy musí hľadať spôsoby šetrenia verejných financií. Možno preto uzavrieť, že v čase masívneho šetrenia verejných financií a priemernej mzdy v danom období predstavuje doplatenie miezd obom sudkyniam v státisícoch eur „poriadne mastný účet", ktorý bude zaplatený z rozpočtu MS SR. Opäť sa preto nejedná o hodnotiaci úsudok redaktora, ale o konštatovanie objektívneho faktu prostredníctvom novinárskej hyperboly.

Ad d) K výroku „Minister spravodlivosti ale v návrate sudkýň do talárov problém nevidí."
Daným výrokom redaktor zhŕňa vyjadrenie ministra spravodlivosti Borisa Suska, ktorý vo vzťahu k návratu sudkýň na príslušné súdy uviedol, že „Napraviť krivdy bolo naším cieľom. Vraciame právny štát späť do rúk spravodlivosti." Pokiaľ teda minister spravodlivosti vníma návrat sudkýň na súdy ako „vrátenie štátu späť do rúk spravodlivosti", či ako „nápravu krivdy", v ich návrate teda „nevidí problém". Jedná sa o konštatovanie objektívneho faktu, ktorý vyplýva priamo z vyjadrenia ministra spravodlivosti, ktoré je prostredníctvom príspevku tlmočené verejnosti. Uvedený výrok neobsahuje akýkoľvek subjektívny komentár redaktora, ale je zhrnutím vyjadrení ministra.

Záverom účastník konania vo svojom vyjadrení uvádza, že všetky vyššie uvedené výroky sú skutkovými tvrdeniami, ktorých pravdivosť je preukázaná, resp. vyplýva priamo z obsahu reportáže. Redaktor nekomentoval udalosti svojimi subjektívnymi hodnotiacimi úsudkami, ale konštatoval objektívne existujúce fakty.

* * *

Posúdenie predmetného programu a aplikácia vyššie uvedených východísk na predmetný prípad:

Účastník konania zakladá svoju obhajobu predovšetkým na tvrdení, že sporné výroky nie sú hodnotiacimi úsudkami, ale skutkovými tvrdeniami, resp. „primeranou novinárskou hyperbolou" stojacou na faktickom základe.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného prepisu skutkového stavu, v posudzovanom spravodajskom príspevku odznelo, cit.:
moderátor: *„Sudkyne, ktoré ešte nedávno čelili podozreniam z korupcie, budú opäť rozhodovať o spravodlivosti. Ako bonus im k tomu štát ešte doplatil státisíce eur."*
(...)
redaktor: *„Okrem taláru by jej mal štát teraz vrátiť aj ušlú mzdu. A vyzerá to byť na poriadne mastný účet."*
Účastník konania v rámci spravodajského príspevku označil vyplatenie ušlej mzdy sudkyniam Haitovej a Dolákovej po tom, čo im boli zastavené trestné stíhania, ako „bonus od štátu" a „poriadne mastný účet".

Pokiaľ ide o výrok *„Ako bonus im k tomu štát ešte doplatil státisíce eur."*, účastník konania namieta, že ide o prípustnú novinársku hyperbolu opisujúcu doplatenie ušlej mzdy ako sprievodný dôsledok návratu do výkonu funkcie a že hodnotové vyznenie slova „bonus" je ponechané na subjektívne

vnímanie recipienta. Kancelária Rady však túto námietku nepovažuje za dôvodnú, a to z viacerých dôvodov.

Výraz „bonus“ zaznel v rámci vyjadrenia moderátora J. Zápalu pri zahlasovaní príspevku: *„Sudkyne, ktoré ešte nedávno čelili podozreniam z korupcie, budú opäť rozhodovať o spravodlivosti. Ako bonus im k tomu štát ešte doplatil státisíce eur. Podľa ministra je to dôkaz, že na Slovensku funguje právny štát.“*

Výraz *bonus* v predmetnom kontexte vyvoláva dojem, že ide o odmenu od štátu, že je nezaslúžený, resp. poburujúci. Podľa ustanovenia § 22 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 385/2000 Z. z.“): *„Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu zaniká dňom právoplatnosti uznesenia o zastavení trestného stíhania alebo o podmienečnom zastavení trestného stíhania, rozsudku alebo disciplinárneho rozhodnutia to neplatí, ak bolo konanie, pre ktoré bol sudcovi dočasne pozastavený výkon funkcie, úmyselným trestným činom, za ktorý bol právoplatne odsúdený, alebo ak bolo sudcovi za konanie, pre ktoré mu bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, uložené disciplinárne opatrenie odvolanie z funkcie sudcu...“* Podľa ustanovenia § 22 ods. 5 zákona č. 385/2000 Z. z.: *„Ak dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu zanikne podľa odseku 4, doplatí sa sudcovi rozdiel, o ktorý bol jeho funkčný plat skrátený. Ak je dočasné pozastavenie výkonu funkcie zrušené, doplatí sa sudcovi rozdiel platu po právoplatnosti rozhodnutia podľa odseku 4; to neplatí, ak bolo konanie, pre ktoré bol sudcovi dočasne pozastavený výkon funkcie, úmyselným trestným činom, za ktorý bol právoplatne odsúdený, alebo ak bolo sudcovi za konanie, pre ktoré mu bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, uložené disciplinárne opatrenie odvolanie z funkcie sudcu.“*[1]

Výraz „bonus“ je v bežnom jazyku spojený s predstavou **odmeny, benefitu alebo prídavku nad rámec bežného nároku**, pričom v danom kontexte je použitý tak, že recipientovi podsúva interpretačný rámec, že ide o **nezaslúžené zvýhodnenie** alebo **odmenu** zo strany štátu.

Ak spravodajský príspevok nekomunikuje právny charakter plnenia a namiesto toho ho pomenúva ako „bonus“, dochádza k zmene významu. Recipient môže nadobudnúť mylný dojem, že štát poskytuje sudkyniam „niečo navyše“, hoci ide o mechanizmus náhrady vyplývajúci z právnej úpravy. Preto má Kancelária Rady za to, že výraz „bonus“ v danom kontexte **skresľuje vyznenie spravodajskej informácie** a podsúva hodnotiaci záver o (ne)primeranosti či (ne)legitímnosti vyplatenia ušlej mzdy.

Použitie výrazu „bonus“, resp. „bonus od štátu“ moderátorom pri zahlasovaní príspevku je preto podľa Kancelárie Rady možné označiť za zavádzajúce, pretože vyplatenie ušlej mzdy sudkyniam nie je bonusom v zmysle nezaslúženej odmeny, ako to v predmetnom kontexte vyznieva, ale zákonom priznanou kompenzáciou.

Kancelária Rady preto konštatuje, že výraz „bonus“ má potenciál **ovplyvniť interpretáciu udalosti**, skresliť jej význam a podsunúť recipientom hodnotiaci záver, že vyplatené plnenie je „odmena“ alebo „benefit navyše“. Takto formulovaná informácia preto nevykazuje znaky informačnej neutrality.

V tej istej línii je potrebné posúdiť aj výrok *„A vyzerá to byť na poriadne mastný účet“*. Účastník konania opäť tvrdí, že ide o hyperbolu postavenú na faktickom základe (odhad doplatenia okolo 200 000 eur), a dopĺňa to makroekonomickým kontextom (konsolidácia) a výškou priemernej mzdy, aby demonštroval objektívnosť označenia sumy ako „mastnej“. Kancelária Rady má však za to, že tieto okolnosti nie sú právne ani vecne relevantné pre samotnú povahu a vznik posudzovaného nároku na doplatenie mzdy.

Doplatenie ušlej mzdy sudcovi po zániku dočasného pozastavenia výkonu funkcie v dôsledku zastavenia trestného stíhania je právnym poriadkom predvídaný a normatívne odôvodnený následok.

[1] https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2000/385/

Vzniká automaticky zo zákona pri splnení zákonných podmienok, a jeho účelom je kompenzovať rozdiel funkčného platu, ktorý sudca počas pozastavenia funkcie nepoberal. Z tohto pohľadu je právne irelevantné, či v čase vyplatenia prebieha konsolidácia verejných financií, či štát „šetrí“, alebo či je priemerná mzda v národnom hospodárstve na určitej úrovni. Ide o externé ekonomické okolnosti, ktoré nijako nemenia právnu povahu nároku, nehovoria nič o jeho (ne)oprávnenosti. Preto v rámci posudzovania objektívnosti a nestrannosti nepredstavujú relevantné východisko pre dodatočné odôvodnenie hodnotiaceho rámcovania posudzovaného spravodajského príspevku.

Výraz „poriadne mastný účet“ zaznel z úst redaktora Serebryakova v rámci vyjadrenia: *„Okrem taláru by jej mal štát teraz vrátiť aj ušlú mzdu. A vyzerá to byť na poriadne mastný účet.“* Hoci v tomto prípade už redaktor informuje, že sa jedná o ušlú mzdu, následne použitý výraz *„poriadne mastný účet“* má hodnotiaci charakter a negatívny, kritický podtón, vyjadrujúci neprimeranosť sumy, resp. pobúrenie nad ňou. Aj v tomto prípade chýba zmienka o tom, že ide o zákonom stanovenú a priznanú kompenzáciu, teda nie o „neprimeranú odmenu od štátu“, ako to v kontexte príspevku vyznieva.

Kancelária Rady uvádza, že slovné spojenie **„poriadne mastný účet“** predstavuje výraz s jednoznačným **hodnotiacim** charakterom, ktorý má potenciál podsúvať recipientom hodnotový záver o povahe a primeranosti vyplácaného plnenia, čím znižuje informačnú neutralitu. Použitím tohto výrazu sa informácia o doplatení ušlej mzdy posúva z roviny vecného konštatovania do roviny implicitnej kritiky a hodnotenia.

Kancelária Rady preto konštatuje, že oba vyššie uvedené výrazy majú potenciál ovplyvniť interpretáciu udalosti a podsunúť recipientom hodnotový záver o „neprimeranosti“ či „poburujúcom“ charaktere vyplácanej sumy.

V posudzovanom spravodajskom príspevku tiež odznelo:
redaktor: *„Po 5 rokoch však prokuratúra priznala, že voči nej nemá priame dôkazy, a tak sa Haitová potichu koncom júna vrátila na súd.“*
(...)
redaktor: *„Minister spravodlivosti ale v návrate sudkýň do talárov problém nevidí. A tvrdí, že je to len dôkaz toho, že na Slovensku funguje právny štát.“*

Rovnako tak aj v prípade vyššie uvedených výrazov sa Kancelária Rady zaoberala tým, či tieto nevyvolávajú u priemerného recipienta implikácie, ktoré nevyplývajú zo samotného skutkového základu, a či tým nedochádza k skresleniu vyznenia informácie.

Účastník konania vo svojom vyjadrení namieta, že výraz „vrátili potichu“ opisuje skutočnosť, že návrat sudkýň nebol sprevádzaný dohľadateľným verejným informovaním zo strany príslušných súdov, ani prostredníctvom tlačovej konferencie, či inej zverejnenej informácie o ich návrate.

V bežnom jazyku výraz „potichu“ spravidla signalizuje, že určitý krok sa udial „bez transparentnosti“, prípadne tak, aby „nevzbudil pozornosť“. Takto zvolená formulácia preto neinformuje iba o časovej alebo procedurálnej stránke návratu do funkcie, ale zároveň podsúva interpretáciu, že návrat prebehol spôsobom, ktorý je prinajmenšom neštandardný, prípadne že existoval dôvod, pre ktorý sa udalosť mala „odohrať v tichosti“.

Recipientovi nie je poskytnuté presné a overiteľné vysvetlenie, čo má výraz „potichu“ v danom prípade konkrétne znamenať, t. j. či išlo o absenciu oficiálneho oznámenia zo strany súdu, nevydanie stanoviska alebo neexistenciu tlačovej správy. Recipient dostáva len hodnotiacu skratku, ktorá má potenciál vyvolať pochybnosť o korektnosti alebo transparentnosti návratu sudkyne naspäť do funkcie. V dôsledku toho nie je informácia o návrate sudkýň sprostredkovaná vecným a neutrálnym spôsobom, ale je formulovaná tak, že je spôsobilá vyvolať u recipienta interpretačné závery presahujúce samotný skutkový základ.

Formulácia redaktora *„...a tak sa Haitová potichu koncom júna vrátila na súd.“* zároveň pripisuje spôsob návratu do funkcie priamo osobe sudkyne, a tým v recipientovi vytvára dojem, že práve sudkyňa zvolila postup, ktorý mal prebehnúť netransparentne. Verejná komunikácia o návrate sudcu do výkonu funkcie pritom nie je povinnosťou ani kompetenciou sudcu (t. j. sudca nie je subjekt, od ktorého možno legitímne očakávať „tlačovú konferenciu“), je to predovšetkým zodpovednosť príslušného súdu alebo médií.

Kancelária Rady zdôrazňuje, že ak by redaktor skutočne sledoval len cieľ objektívne opísať, že návrat sudkyne Haitovej nebol komunikovaný formálnym spôsobom, mal k dispozícii jazykovo neutrálne formulácie (napr. „bez oficiálneho oznámenia“, „bez tlačovej konferencie“). V kontexte posudzovaného príspevku, ktorý už pri zahlásení pracuje s rámcom *„sudkyne, ktoré ešte nedávno čelili podozreniam z korupcie“* a zároveň používa komentatívne výrazy ako „bonus“ či „poriadne mastný účet“, výraz „potichu“ len ďalej prispieva k vytváraniu celkového obrazu problematickosti návratu.

Kancelária Rady zároveň poukazuje na vnútornú nekonzistentnosť argumentácie účastníka konania, keď na jednej strane tvrdí, že sporné výroky sú skutkové tvrdenia, a na strane druhej ich označuje ako novinárske hyperboly. Hyperbola je štylistický prostriedok, ktorý už zo svojej povahy nie je neutrálnym skutkovým tvrdením, ale výrazovým prostriedkom s hodnotiacim a emotívnym prvkom.

V prípade výroku *„Minister spravodlivosti ale v návrate sudkýň do talárov problém nevidí.“* účastník konania vo svojom vyjadrení namieta, že predmetným výrokom redaktor len zhŕňa vyjadrenie ministra. Podľa účastníka konania aj v tomto prípade ide len o konštatovanie faktu, ktorý vyplýva priamo z vyjadrenia ministra, a teda neobsahuje akýkoľvek subjektívny komentár redaktora.

Výrok redaktora „Minister spravodlivosti ale v návrate sudkýň do talárov problém nevidí.“ je potrebné posudzovať v kontexte bezprostredne nadväzujúcej časti príspevku, v ktorej je sprostredkované stanovisko ministra spravodlivosti vyjadrujúce pozitívne hodnotenie návratu sudkýň a jeho odôvodnenie. Formulácia redaktora v tomto kontexte nepredstavuje jeho samostatný hodnotiaci komentár, ale otvára priestor pre prezentáciu stanoviska ministra k téme posudzovaného príspevku. Takto použitá uvádzacia formulácia obsahovo zodpovedá významu vyjadrenia ministra a nesmeruje k pridaniu novej skutkovej okolnosti, resp. záveru, ani mu nepripisuje dodatočné hodnotenie nad rámec ministrom komunikovaného stanoviska.

Z hľadiska § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. Kancelária Rady zároveň uvádza, že spravodajský príspevok môže vyjadrenia respondentov primerane zosumarizovať, pokiaľ je zachovaná ich obsahová podstata a nedochádza k významovému posunu.

* * *

Možno konštatovať, že vzhľadom na mienkotvorný charakter spravodajských programov je nanajvýš oprávnená zákonná požiadavka, aby bolo divákom, ako pasívnym recipientom informácií, umožnené prijímať objektívne informácie podané nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a utvoriť si na danú otázku svoj vlastný názor.

Ako už bolo vyššie uvedené, za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia. Medzi kritéria objektívneho spravodajstva je teda možné zaradiť aj **presnosť** sprostredkovaných informácií.

Odborná literatúra z oblasti teórie mediálnej komunikácie uvádza*: „Ústředním pojmem ve vztahu ke kvalitě informací je patrně pojem objektivita, zejména ve vztahu ke zpravodajství. (…) Hlavními rysy objektivity jsou: osvojení si pozice odstupu a neutrality ve vztahu k předmětu zpravodajství (tedy*

vylučování subjektivního pohledu či osobního zaujetí); absence stranění (to znamená nestavět se ve sporech na ničí stranu a zdržet se jakékoli předpojatosti); ***oddanost přesnosti*** *a dalším kritériím pravdivosti (jako jsou relevance a úplnost); absence skrytých motivů nebo služby třetí straně."* (McQuail, D.: Úvod do teorie masové komunikace. 4. vydanie. Praha: Portál, 2009, s. 210)

Odborná literatúra z oblasti teórie mediálnej komunikácie tiež uvádza: *„Přesnost je ústředním kritériem kvality žurnalistického sdělení. Zpráva smí, na rozdíl od románu, obsahovat pouze výpovědi odpovídající realitě. ... Přesnost nelze jednoduše zkoumat pouhou obsahovou analýzou. Ověřit, zda výpovědi ve zprávě odpovídají skutečnosti, je možné pouze tak, že ji metodicky opodstatněným postupem porovnáme s realitou. ... Přesnost údajů v mediálním zpravodajství lze ověřit porovnáním s jinými prameny. Nejspolehlivěji je můžeme ověřit, srovnáme-li je přímo s originálními prameny nebo videozáznamem událostí."* (Hagen, L.: Informační kvalita a její měření. In: Hagen, L. - Končelík, J. -Reifová, I. - Scherer, H. - Schulz, W.: Analýza obsahu mediálních sdělení. Praha: Karolinum, 2011, s. 57). Z judikatúry súdov vyplýva, že jednotlivé kritériá, resp. požiadavky vyplývajúce z objektivity nemožno uplatňovať mechanicky, ale uplatnenie týchto požiadaviek sa vždy musí prispôsobiť špecifickým okolnostiam konkrétneho prípadu, napr. téme programu alebo typu programu. Najvyšší súd SR vo vyššie citovanom rozsudku sp. zn. 3 Sžo 33/2013 uviedol: *„Pojmy objektívnosť a nestrannosť sú pružnými právnymi pojmami, ktoré nie je možné presne právne definovať,* ***ich obsah sa môže meniť, býva podmienený okolnosťami prípadu****, na ktorý sa aplikuje právna norma. Tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh prípadov, keďže* ***jednotlivé informácie a vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia****, a to aj s prihliadnutím na osoby, ktoré dostanú v konkrétnom príspevku priestor na vyjadrenie."*

Potrebná miera naplnenia jednotlivých kritérií objektivity teda vždy závisí od okolností konkrétneho prípadu a pri jej posudzovaní je tiež potrebné zohľadniť aj na jednej strane právo na slobodu prejavu vysielateľa a právo verejnosti na informácie a na druhej strane potrebu ochrany ústavných a verejných záujmov vo vysielaní.

V predmetnom prípade je potrebné posúdiť, či v spravodajskom programe (spravodajskom príspevku) bola v potrebnej, resp. náležitej miere dodržaná požiadavka **presnosti**.

Vzhľadom na absenciu judikatúry slovenských súdov, ktorá by sa špecificky a detailne zaoberala predmetnou problematikou, je možné v rámci komparatívnej právnej argumentácie poukázať aj na rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho správneho súdu ČR.[2]

Požiadavkám na spravodajské programy sa venoval napríklad rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 7 As 36/2012-24 zo dňa 3. 4. 2012, v ktorom súd uviedol: *„K pojmům zpravodajství a publicistika, jakož i objektivita a vyváženost, se podrobněji vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. 5. 2010, č. j. 3 As 6/2010 - 71. Vyšel především z žurnalistické doktríny (...), podle níž je* ***úkolem zpravodajství pohotově přinášet věcnou informaci o aktuální události****, kdežto účelem publicistických sdělení je informace komentovat a hodnotit, své adresáty pak získávat, přesvědčovat a vybízet.* ***Smyslem zpravodajství je tedy výlučně veřejnost nezaujatě informovat****, teprve cílem publicistiky je veřejné mínění ovlivňovat. Objektivita je základním požadavkem kladeným na zpravodajství, které se pokouší věcně, nestranně a nemanipulativně oddělit zprávu od komentáře.* ***Ústřední charakteristikou takového postupu je ověřování pravdivosti výpovědi. Pojem objektivita tedy v sobě zahrnuje správnost (přesnost)****, transparentnost (uvádění pramenů) a věcnost (absence*

[2] Tieto rozhodnutia interpretujú podobnú právnu úpravu, resp. zákonnú požiadavku „objektivity a vyváženosti" spravodajských a politicko-publicistických programov zakotvenú v českom právnom poriadku. Relevancia použitia judikatúry českých súdov je okrem obdobnej právnej úpravy podporená aj skutočnosťou, že ide o členský štát EU. V harmonizovaných oblastiach je judikatúra iných členských štátov EU použiteľná ako návod pre rozhodovanie v podobnej veci. V neposlednom rade zohráva rolu aj podobnosť právnej kultúry a jazyková blízkosť.

vlastních hodnocení). (…) ***Důraz na důsledné dodržování zásad objektivity a vyváženosti bude u zpravodajství o poznání větší, než v případě pořadů publicistických.*** *(…) Míra tolerance vůči případným prohřeškům proti zákonem postulovaným zásadám objektivity a vyváženosti bude různá v závislosti na tom, půjde-li o pořad publicistický či o zpravodajskou relaci. (...) Vzhledem k tomu, že* ***zásada objektivity byla v daném případě porušena v pořadu zpravodajském, lze takové pochybení*** *dle názoru Nejvyššího správního soudu* ***hodnotit jako relativně závažnější,*** *než stalo-li by se tak v pořadu politicko-publicistickém."*

Článok 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zakotvuje právo na slobodu prejavu, ktoré zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice, pričom článok 10 ods. 2 zakotvuje dôvody prípustného obmedzenia slobody prejavu. Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozhodnutiach uvádza, že *„záruka poskytovaná podľa článku 10 novinárom informujúcim o záležitostiach všeobecného záujmu je podmienená tým, že novinári konajú* ***v dobrej viere*** *s cieľom poskytovať* ***presné a spoľahlivé informácie v súlade s etikou žurnalistiky"*** (napr. rozhodnutia *Bladet Tromsø a Stensaas v. Nórsko, Fressoz a Roire v. Francúzsko* alebo *Goodwin v. Spojené kráľovstvo*).

V rozhodnutí *Bladet Tromsø a Stensaas v. Nórsko* Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že otázka, či môžu noviny považovať svoje zdroje za spoľahlivé, treba posudzovať *„****vo svetle situácie ako sa javila*** *novinám ...* ***v konkrétnom čase, a nie ako sa javila s odstupom času*** *na základe zistení vyšetrovacej komisie dlho potom."*

Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že „čím závažnejšie je nejaké tvrdenie, tým spoľahlivejší by mal byť faktický základ" tohto tvrdenia (napr. rozhodnutie *Pedersen a Baadsgaard v. Dánsko*). V rozhodnutí *Tønsbergs Blad AS a Haukom v. Nórsko* Európsky súd pre ľudské práva naznačil, ktoré skutočnosti považuje pri posudzovaní postupu médií za významné. Európsky súd uviedol: *„Súd posúdi správu uverejnenú v novinách ako celok a osobitne zohľadní formulácie použité v sporných častiach správy a kontext, v ktorom boli publikované, ako aj spôsob, ktorým bola správa pripravená... Súd musí preskúmať, či sťažovatelia konali v dobrej viere a* ***či splnili obvyklú povinnosť novinára preveriť pravdivosť skutkových tvrdení****. Táto povinnosť vyžadovala, že* ***sa mali spoľahnúť na dostatočne presný a spoľahlivý skutkový (faktický) základ, ktorý mohol byť považovaný za primeraný povahe a miere závažnosti ich tvrdení****, pričom čím sú tvrdenia závažnejšie, tým musí byť tento skutkový základ spoľahlivejší..."*

Odborná literatúra z oblasti teórie žurnalistiky k deleniu na jednotlivé typy správ uvádza: *„Druhá z typologií dělící zprávy na bezprostřední zprávy (spot news), vyvíjajícií se zprávy (developing news) a průběžné zprávy (continuing news) nepostihuje ani tak aktuální naléhavost události a její obsah, ale to,* ***jakým způsobem jsou postupně odhalovány informace o události v čase a jak se událost z pohledu novinářů vyvíjí****. Bezprostřední zpráva (spot news) je jednorázová, představuje událost, která se objeví najednou v celé své šíři a již se nadále nevyvíjí, novináři k ní již nedostávají nové zásadní informace, které by pozměnili její vyznění. Naopak* ***k vyvíjející se zprávě (developing news) získávají novináři informace postupně a na jejich základě zprávu inovují."*** (Trampota, T.: Zpravodajství. Praha: Portál, s. r. o., 2006, s. 31).

Vzhľadom na to možno konštatovať, že pri posudzovaní, či spravodajský príspevok mal potrebnú mieru presnosti, je potrebné zohľadniť aj skutočnosť, či ide o vyvíjajúcu sa správu, ku ktorej novinári získavajú informácie postupne a na ich základe správu inovujú, resp. upravujú a spresňujú.

Možno tiež podotknúť, že k problematike posudzovania pravdivosti médiami zverejňovaných tvrdení (išlo konkrétne o týždenníkom zverejnené tvrdenia posudzované v rámci sporu na ochranu osobnosti) sa vyjadril aj Ústavný súd SR, ktorý v uznesení sp. zn. II. ÚS 191/2015 z 26. 3. 2015 uviedol: *„K pravde kontextuálnej možno odkázať na nedávny nález Ústavného súdu Českej republiky II. ÚS 2051/14 (porov. tiež Vyhnánek, L. Ústavní soud se zastal svobody projevu, In: Bulletin Centra pro lidská práva*

a demokratizaci č. 3/2015, s. 20). V náleze sa uvádza: ‚Klíčovou (a nikoliv triviální) otázkou tak je, jaké nároky musí skutkové tvrzení splňovat, aby je bylo možno označit za (ne)pravdivé. Ústavní soud totiž zdůrazňuje, že s ohledem na podstatu a smysl svobody projevu a její ochrany v demokratické společnosti nelze kategorii pravdivosti vnímat maximalisticky jako požadavek na absolutní soulad s objektivním stavem reality, a to v každé situaci a v každém časovém okamžiku. Takovéto pojetí pravdy - byť je obecně jistě možné - totiž v praktické rovině nutně naráží na možnosti a meze lidského poznání (epistemologické limity). (...) 35. Proto se Ústavní soud přiklání k závěru, že i v případě sporů o pravdivost skutkového tvrzení je třeba vycházet z určitého reálného pojetí kategorie pravdivosti, které bere v úvahu kontext proneseného výroku, zejména, ***nakolik byl tento výrok založen na spolehlivých informacích, které jeho autor k dispozici skutečně měl, či je k dispozici přinejmenším mít mohl a měl****. Uvedené přirozeně neznamená, že by kategorie pravdivosti byla subjektivní či zcela závislá na informacích, které má autor výroku (nahodile) k dispozici. Právě naopak - ještě předtím, než pronese skutkové tvrzení, které je způsobilé zasáhnout do osobnostních práv jiné osoby, by každý měl vyvinout určité přiměřené úsilí za účelem zjištění, zda je jím pronášený výrok pravdivý. Míra tohoto úsilí, kterou je od autora výroku možno oprávněně požadovat, se přitom může lišit v závislosti na tom, nakolik závažný je hrozící zásah do osobnostních práv dotčené osoby či v závislosti na osobě autora výroku (****větší nároky budou v tomto ohledu kladeny na novináře, politiky či experty v určitém oboru - tedy na osoby, u nichž lze očekávat vyšší stupeň informovanosti a znalostí****, a naopak nižší na „běžné občany“, od nichž tato očekávání požadovat nelze).‘“*

* * *

Účastník konania ďalej vo svojom vyjadrení posudzuje údajné nepresné alebo nepravdivé informácie:

Ad e) K výroku ***„Sudkyni navyše hrozilo, že príde o talár, keď po tom, ako sa prevalila Kočnerova Threema, na diaľku vymazala telefón, ktorý jej zadržala polícia.“***
Účastník konania uvádza, že podľa Rady má byť z dostupných informácií zrejmé, že:
− dáta v mobile sudkyne A. Haitovej boli vymazané, konkrétne 17 kontaktov zo 134 a 17 komunikácii v aplikácii Threema z celkovo 20. Nebolo však preukázané, čo bolo vymazané a kedy mazanie prebehlo, teda nebola preukázaná kauzalita s vyšetrovaním v prípade Kočnerovej Threemy. V súvislosti s informáciou, že A. Haitová „na diaľku“ vymazala telefón, ktorý jej zadržala polícia, bolo zverejnené, že keď znalci pri vykonaní znaleckého posudku pripojili telefón na internet, celý obsah sa vymazal. A. Haitová však poprela, že by s tým mala niečo spoločné. Nebolo preukázané, že by A. Haitová vymazanie aktívne iniciovala.
− odvysielané archívne vyjadrenie vtedajšej členky Súdnej rady Slovenskej republiky Eleny Berthotyovej o tom, že z telefónu bolo vymazaných 17 kontaktov a 17 komunikácii, nebolo podľa dostupných informácii reakciou na vymazanie telefónu po zadržaní políciou (vymazanie „na diaľku“), ako to vyplýva z príspevku, ale na konanie sudkyne ešte pred odovzdaním telefónu polícii (resp. na jej tvrdenie, že žiadne údaje z telefónu pred jeho odovzdaní polícii nemazala).
− časť príspevku, ktorá informuje o možnej zaangažovanosti sudkyne A. Haitovej v prípade Kočnerovej Threemy vyvoláva dojem, že A. Haitová zapiera komunikáciu s M. Kočnerom, resp. klame o nej. Samotný kontakt A. Haitovej s M. Kočnerom však podľa dostupných zdrojov nebol preukázaný.

Účastník konania uvádza, že základom pre posudzovaný príspevok boli staršie príspevky v takej podobe, ako už boli odvysielané v rámci spravodajstva účastníka konania v súvislosti so spomínanými sudkyňami, vrátane ich medializovaných vyjadrení k týmto tvrdeniam. Účastník konania príkladmo poukazuje na:
− reportáž zo dňa 30.12.2019, v ktorej redaktor René Medzihradský uviedol, že A. Haitovej hrozí disciplinárne konanie za to, že klamala o vymazaní správ zo svojho mobilu. Podľa Eleny Berthothyovej bolo z mobilu A. Haitovej vymazaných 17 kontaktov, rovnako tak 17 komunikácií...
− článok „Neklamala som, tvrdí sudkyňa Haitová z kauzy Threema o vymazaní komunikácie z mobilu“ zo dňa 17. 12. 2019, dostupný na: https://sita.sk/neklamala-som-tvrdi-sudkyna-haitova-z-kauzy-threema-o-vymazani-komunikacie-z mobilu/, v ktorom sa uvádza, že *„Komisia súdnej rady však má iné*

informácie priamo od polície, ktorá prípad vyšetruje. „V mobilnom telefóne bola nainštalovaná aplikácia Threema. Z 20 konverzácií bolo vymazaných 17. Pri znaleckom pokuse sa po pripojení na internet celý telefón vyresetoval," povedala predsedníčka komisie Elena Berthotyová. V praxi niekto podľa stanoviska polície na diaľku mobilný telefón celý vymazal."

Účastník konania konštatuje, že predmetom disciplinárneho konania teda bolo podozrenie, že A. Haitová „na diaľku" (keďže sa telefón pri znaleckom pokuse po pripojení na internet vyresetoval) vymazala časť konverzácií vo svojom telefóne, resp. že o tomto klamala na zasadnutí osobitnej komisie. Tieto informácie pochádzali od vtedajšej predsedníčky Súdnej rady E. Berthothyovej, pričom dané informácie boli podložené stanoviskom Polície SR.

V tejto súvislosti účastník konania vo svojom vyjadrení odkazuje na judikatúru ESĽP vo veci Bladet Tromso a Stensaas proti Nórsku, sťažnosť č. 21980/93, rozsudok ESĽP z 20. mája 1999, podľa ktorej novinári nemôžu znášať zodpovednosť za to, že šíria informácie poskytnuté orgánmi štátu, pretože to je ich úloha a poslanie. Je naopak na orgánoch štátu, aby zvážili, ktoré informácie a v akom rozsahu možno prostredníctvom novinárov (masmédií) verejnosti sprístupniť v súlade s platnými právnymi predpismi.

Účastník konania uvádza, že A. Haitovej hrozil disciplinárny trest v podobe odvolania z funkcie sudcu za to, že klamala osobitnej komisii, že telefón na diaľku nevymazala, t. j. hrozilo jej, že „príde o talár". Obsahom informácie v reportáži je podľa účastníka konania preto opis skutku, za ktorý hrozil A. Haitovej najprísnejší disciplinárny trest. Účastník konania má za to, že skutočnosť, že následne bola spod disciplinárneho obvinenia oslobodená, nemení nič na skutočnosti, že v rozhodnom čase jej za daný skutok uvedený trest hrozil. Podľa účastníka konania tak informácia v reportáži zodpovedá realite a opisuje skutok a trest, ktorý sudkyni hrozil.

Zároveň účastník konania poukazuje na to, že príspevok neprezentuje tvrdenie, ale predmet obvinenia. Formulácia „hrozilo, že príde o talár, keď..." opisuje dôvod disciplinárneho konania, nie skutkový stav. Ďalej uvádza, že disciplinárny návrh vychádzal zo znaleckého posudku, podľa ktorého A. Haitová vymazávala obsah svojho mobilu predtým, než ho odovzdala polícii. A. Haitová podľa účastníka konania poprela len bezprostredné vymazanie správ pred odovzdaním telefónu, no sama priznala ich priebežné mazanie. Účastník konania zároveň zdôraznil, že príspevok obsahoval informáciu o neexistencii priamych dôkazov a neskoršom zbavení obvinení, ako aj informáciu, že sudkyňa odmietla komunikáciu, ktorá by ju mohla diskreditovať.

Účastník konania vo svojom vyjadrení ďalej namieta, že interpretácia spojenia „keď vymazala" ako faktického tvrdenia, ktoré navodzuje v oznámení o začatí správneho konania Rada, je v tomto prípade lingvisticky nesprávna. Podľa účastníka konania v tejto vete spojka „keď" neznamená, že podozrenie je fakt, ale uvádza kontext, ktorý bol predmetom konania. Tak, ako napríklad veta „Hrozil mu dištanc, kvôli dopingu." nenaznačuje, že niekto dopoval, ale táto „hrozba" vyplýva z verejných obvinení z dopovania. Účastník má za to, že rovnaká štruktúra je použitá v príspevku.

Účastník konania ďalej uvádza, že uvedené tvrdenie je potrebné posudzovať v kontexte celého príspevku, ktorý následne obsahuje informáciu, že po piatich rokoch prokuratúra priznala neexistenciu priamych dôkazov, čím mala byť predchádzajúca informácia dodatočne a dostatočne vyvážená. Zároveň účastník konania poukázal na to, že zamlčanie takýchto verejne známych a opakovane medializovaných podozrení by bolo v rozpore so zásadami objektívneho spravodajstva.

Účastník konania konštatuje, že uvedené zdroje, ktoré uvádza Rada v oznámení o začatí správneho konania, len uvádzajú, že takéto konanie A. Haitovej nie je možné dokázať. Podľa účastníka konania ani samotná Rada nerozporuje, že správy boli vymazané, resp. nikdy nebolo dokázané, že by správy vymazával niekto iný.

Účastník konania vzhľadom na vyššie uvedené zastáva názor, že odvysielaním programu Televízne noviny obsahujúceho príspevok Napäť v talári nedošlo k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu a preto navrhuje správne konanie v celom rozsahu zastaviť.

* * *

Posúdenie predmetného programu a aplikácia vyššie uvedených východísk na predmetný prípad:

Ako vyplýva z prepisu skutkového stavu, v posudzovanom spravodajskom príspevku odznelo, cit.:
Viktor Serebryakov, redaktor: *„Sudkyni navyše hrozilo, že príde o talár, keď po tom, ako sa prevalila Kočnerova Threema, na diaľku vymazala telefón, ktorý jej zadržala polícia.“*
Elena Berthotyová, vtedajšia členka Súdnej rady SR: *„17 kontaktov bolo vymazaných, rovnako tak 17 komunikácií.“*

Predmetom posúdenia v rovine presnosti je, či takto formulované a dramaturgicky usporiadané informácie zodpovedajú skutkovému základu.

Kancelária Rady nepopiera, že z dostupných informácií vyplýva vymazanie časti dát v mobilnom zariadení (uvádza sa rozsah vymazaných kontaktov a komunikácií). Rozhodujúce však je, že z dostupného skutkového základu **nevyplýva preukázaný záver**, že by sudkyňa vymazanie „na diaľku“ aktívne iniciovala po zadržaní mobilného zariadenia políciou. Verejne dostupné zdroje uvádzajú, že pri vykonaní znaleckého posudku došlo po pripojení mobilného zariadenia na internet k vymazaniu jeho celého obsahu, pričom sudkyňa Haitová poprela, že by s tým mala niečo spoločné, a nebolo preukázané, že vymazanie aktívne iniciovala. Naopak, disciplinárny senát sudkyňu oslobodil, pretože na základe vykonaného dokazovania nebolo možné bez dôvodných pochybností preukázať, že pred osobitnou komisiou uviedla nepravdivé alebo pravdu skresľujúce tvrdenia, pričom sa uplatnila zásada *in dubio pro reo*.

V rámci posúdenia presnosti je potrebné sa osobitne vysporiadať s rozsahom a kontextom archívnej citácie vyjadrenia E. Berthotyovej. Účastník konania poukazuje na to, že v staršom mediálnom zdroji je predmetné vyjadrenie doplnené aj o informáciu, že *„pri znaleckom pokuse sa po pripojení na internet celý telefón vyresetoval“* a následne sa uvádza, že *„V praxi niekto podľa stanoviska polície na diaľku mobilný telefón celý vymazal.“* V posudzovanom spravodajskom príspevku však z archívneho vyjadrenia odznela iba časť o rozsahu vymazaných kontaktov a komunikácií (*„17 kontaktov bolo vymazaných, rovnako tak 17 komunikácií.*“), pričom nebolo doplnené vysvetlenie o okolnostiach vymazania mobilného zariadenia pri znaleckom úkone a nebolo ani uvedené, že z dostupných informácií nevyplýva jednoznačná identifikácia osoby, ktorá vymazanie mobilného zariadenia iniciovala.

Zároveň archívne vyjadrenie E. Berthotyovej bolo v príspevku použité spôsobom, ktorý podporuje tvrdenie o vymazaní „na diaľku“, hoci podľa dostupných informácií sa jej vyjadrenie viazalo na odlišný skutkový stav - mazanie mobilného zariadenia pred jeho odovzdaním polícii. Takéto selektívne použitie archívnej citácie vytvára kauzalitu, ktorá z archívneho vyjadrenia E. Berthotyovej priamo nevyplýva. Citované vyjadrenie predstavuje pre recipienta priamu dôkaznú oporu tvrdenia o vymazaní „na diaľku“ a zároveň potvrdzuje iniciáciu vymazania obsahu mobilného zariadenia sudkyňou, napriek tomu, že úplné znenie stanoviska E. Berthotyovej, na ktoré sa účastník konania sám vo svojom vyjadrení odvoláva, poukazuje na nejednoznačnosť okolností vymazania obsahu mobilného zariadenia a na absenciu jednoznačného identifikovania iniciátora jeho vymazania. Z hľadiska požiadavky vecnej správnosti a presnosti informácie tak ide o problematické významové prepojenie, keďže recipientovi nie je sprostredkovaná informácia o tom, na aké konkrétne okolnosti sa citované „vymazanie“ vzťahuje, čím sa zvyšuje riziko nesprávnej interpretácie o povahe skutku, ako aj o tom, komu je toto konanie prisudzované.

Kancelária Rady v tejto súvislosti poukazuje aj na argumentáciu účastníka konania, podľa ktorej príspevok vychádzal zo starších mediálnych výstupov, ktoré už v minulosti odvysielal, a z vtedajších informácií prezentovaných predstaviteľmi Súdnej rady a polície, pričom odkazuje na judikatúru ESĽP o tom, že novinári nemajú znášať zodpovednosť za šírenie informácií poskytnutých orgánmi štátu. Kancelária Rady má za to, že ani tento argument nemôže obstáť v podobe, v akej bol uplatnený. V tomto prípade nejde o situáciu, v rámci ktorej by redaktor korektne prevzal a tlmočil vyjadrenia orgánov verejnej moci. Redaktor predmetnú informáciu **neprebral v tejto podobe, t. j. nesprostredkoval ju v rovine podozrenia**, ale **významovo ju posunul** a interpretoval tak, že vymazanie telefónu „na diaľku" **kategoricky prisúdil sudkyni Haitovej**. Takéto prisúdenie konkrétnej osobe pritom **nevyplýva z vyjadrení orgánov**, na ktoré sa účastník konania odvoláva, pretože tie neobsahujú jednoznačný záver o tom, že vymazanie na diaľku iniciovala práve sudkyňa. Výrok v podobe, v akej bol odvysielaný, preto nepredstavuje neutrálne tlmočenie podozrenia komunikovaného orgánmi verejnej moci, ale **interpretáciu** redaktora, ktorá prekračuje rámec skutkového základu a je spôsobilá vyvolať u recipienta dojem preukázaného konania sudkyne. Zároveň ani staršie zdroje, na ktoré účastník konania poukazuje a ktoré vo svojom vyjadrení cituje, nie sú obsahovo totožné s tvrdením odvysielaným v posudzovanom príspevku. Účastník konania sám uvádza citáciu, podľa ktorej *„V praxi **niekto** podľa stanoviska polície na diaľku mobilný telefón celý vymazal.*". Z takto formulovaných zdrojov, na ktoré odkazuje účastník konania, nevyplýva dostatočný skutkový základ pre neskoršiu spravodajskú štylizáciu, ktorá uvedené konanie **kategoricky prisudzuje** konkrétnej osobe, t. j. sudkyni Haitovej.

V prípade námietky účastníka konania, že príspevok neprezentuje tvrdenie, ale predmet obvinenia, a že spojka „keď" opisuje dôvod disciplinárneho konania, nie skutkový stav, Kancelária Rady uvádza, že pri posudzovaní presnosti nemožno vychádzať len z deklarovaného zámeru účastníka konania; rozhodujúce je, ako výrok **objektívne vyznieva** v kontexte posudzovaného spravodajského príspevku. V posudzovanom prípade formulácia nie je jazykovo neutrálna (nepoužíva modalitu „údajne", „mala", „podľa", „bola obvinená z toho, že…") a súčasne veta je formulovaná oznamovacím spôsobom v minulom čase („vymazala"), čo priemernému recipientovi sprostredkúva dej ako uskutočnený. Ak by zámerom bolo vyjadriť iba existenciu podozrenia, jazykovo jednoznačná forma by znela napríklad „hrozilo jej…, pre podozrenie, že…", „bolo jej kladené za vinu, že…", „v disciplinárnom konaní sa posudzovalo, či…".

Námietku účastníka konania, podľa ktorého spojka „keď" aj v obdobných vetných konštrukciách len uvádza kontext, ktorý je predmetnom konania (napr. „hrozil mu dištanc, kvôli dopingu"), nemožno podľa Kancelárie Rady v danom prípade považovať za dôvodnú. Aj formulácia uvedená účastníkom konania ako príklad, pokiaľ nie je doplnená o jednoznačné vyjadrenie, že ide len o podozrenie alebo obvinenie, je spôsobilá u priemerného recipienta vyvolať dojem, že dotknutá osoba sa dopingu dopustila.

Účastník konania vo svojom vyjadrení tiež argumentuje, že uvedené tvrdenie je potrebné posudzovať v kontexte celého príspevku, ktorý následne obsahuje informáciu, že po piatich rokoch prokuratúra priznala neexistenciu priamych dôkazov, čím mala byť predchádzajúca informácia dodatočne a dostatočne vyvážená. Kancelária Rady uvádza, že táto časť príspevku sa viaže k trestnoprávnej rovine stíhania v kauzách Búrka a Víchrica, zatiaľ čo výrok o „vymazaní telefónu na diaľku" je prezentovaný v súvislosti s kauzou Threema a disciplinárnym postihom; všeobecná informácia o „neexistencii priamych dôkazov" preto sama osebe neodstraňuje nedostatok vecnej správnosti predmetného tvrdenia.

V prípade argumentu účastníka konania, že zamlčanie opakovane medializovaných podozrení by bolo v rozpore so zásadami objektívneho spravodajstva, Kancelária Rady uvádza, že predmetom posudzovania nie je, či sa o veci malo informovať, ale **spôsob,** akým sa o nej informovalo. Povinnosť objektívnosti a presnosti nevyžaduje zamlčať podozrenia, ale vyžaduje, aby odvysielané informácie

mali dostatočný skutkový základ a aby boli recipientom prezentované v súlade s týmto skutkovým základom, najmä z hľadiska miery istoty tvrdení.

Kancelária Rady má za to, že pri uplatnení vyššie uvedených právnych východísk možno skonštatovať, že sporné časti príspevku nespĺňajú požiadavku presnosti v náležitej miere. Informácia o tom, že sudkyňa „na diaľku vymazala telefón“, je v príspevku redaktorom formulovaná ako tvrdenie o uskutočnenom konaní, ktoré je pripisované sudkyni Haitovej, avšak takéto konanie jej nebolo preukázané. Súčasne bola použitá archívna citácia E. Berthotyovej spôsobom a v nadväznosti, ktorá je spôsobilá vyvolať u recipienta dojem, že priamo potvrdzuje vymazanie mobilného zariadenia „na diaľku“, hoci jej úplné znenie tieto závery nepodporuje.

Vzhľadom na to, že nejde o tzv. bezprostrednú správu (*spot news)*, ale o dlhodobo medializované prípady, pri ktorých mal účastník konania objektívnu možnosť disponovať presnými a aktuálnymi informáciami, nemožno nedostatky vecnej správnosti alebo presnosti dôvodiť ani dynamikou rýchlo sa vyvíjajúcej správy.

* * *

Objektívnosť informovania neznamená len pravdivosť jednotlivých odvysielaných faktov, ale aj ich nezaujaté usporiadanie do celkového kontextu. Pokiaľ vysielateľ v rámci príspevku rezignuje na neutrálny postoj a prostredníctvom výberu informácií, ich radenia a použitých výrazových prostriedkov (tzv. rámcovania) vytvára vopred zaujatý obraz reality, porušuje tým povinnosť poskytovať objektívne a vyvážené informácie, a to aj v prípade, ak sú jednotlivé izolované informácie fakticky správne.

Technika **rámcovania** (*framing*) má **silný vplyv na spôsob vnímania vyjadrení, ktoré odzneli v programe** a je potrebné ju analyzovať pri posudzovaní obsahu, kontextu a spôsobu vyjadrení v predmetnom programe. Komunikačná technika rámcovania znamená, že v rámci komunikácie o nejakej téme alebo probléme **sa vyberú a uvedú iba niektoré aspekty reality a tým sa zvýraznia**.[3] Ide o vyberanie konkrétnych aspektov reality a ich následné spájanie do naratívov, ktoré svojím konečným vyznením presadzujú istú interpretáciu reality, čím formujú spôsob jej vnímania u verejnosti.[4] Týmto spôsobom sa rámcovanie používa na zjednodušenie a zhutnenie aspektov sveta spôsobom, ktorý môže mobilizovať potenciálnych podporovateľov a demobilizovať odporcov.[5] Dôsledkom môže byť nasmerovanie pozornosti publika k určitým prvkom príbehov a k ich určitej konkrétnej interpretácii, a čo najďalej od možných iných alternatívnych interpretácií. Informáciu možno rámcovať **aj zvoleným jazykom, výberom metafor, prirovnaní, synoným, výberom podstatných mien a ich prívlastkov či prídavných mien** (napr. postihnutý vs. človek s postihnutím, bezdomovec vs. človek bez domova) alebo používaním činného či trpného rodu. Rámcovaný môže byť aj celkový podávaný naratív (napr. naratív postavený na víťazoch a porazených alebo naratív postavený na odhaľovaní neprávostí), čo nasmeruje publikum k určitému spôsobu uvažovania o predmete informácie. Pri analýze rámcovania je teda potrebné skúmať **slová, symboly, celkový obsah a tón** použitý na zarámcovanie témy. Podľa odbornej literatúry politické texty, prejavy alebo články zvyčajne obsahujú aspoň dva zo štyroch hlavných typov rámcov - rámce, ktoré definujú špecifický problém, diagnostikujú príčinu tohto problému, urobia morálny úsudok a/alebo navrhnú nápravu problému.

[3] Entman, R. M. (1993): Framing: Towards clarification of a fractured paradigm. Journal of Communication, roč. 43, č. 4, s. 51-58.

[4] Entman, R. M. (2010). Media framing biases and political power: Explaining slant in news of Campaign 2008. Journalism: Theory, Practice & Criticism [online]. 11(4), 389-408.

[5] Snow, D. A. - Benford, R. D. (1988): Ideology, frame resonance, and participant mobilization. International Social Movement Research, 1: 197–217.

Tieto rámce možno identifikovať analýzou kombinácie **použitých kľúčových pojmov, typov vybraných (alebo vynechaných) informačných zdrojov, zvolených hovorcov**, resp. **vložených obrázkov**.[6]

Rámcovanie v zásade zahŕňa výber a zdôraznenie. Rámcovať znamená vybrať niektoré aspekty vnímanej reality a urobiť ich v komunikačnom texte významnejšími takým spôsobom, aby sa podporila konkrétna definícia problému, kauzálna interpretácia, morálne hodnotenie a/alebo odporúčanie riešenia pre opísaný jav.

Rámcovanie predstavuje proces, v ktorom sú určité témy spracovávané v rámci vopred existujúcich interpretačných schém. Tieto schémy umožňujú novinárom rutinne a rýchlo organizovať veľké množstvo informácií do zrozumiteľných naratívov. Riziko pre objektivitu nastáva vtedy, ak je zvolený rámec príliš úzky alebo exkluzívny, čím dochádza k marginalizácii alternatívnych pohľadov na udalosť.

Spôsob, akým je správa zarámovaná, priamo ovplyvňuje, aké kognitívne schémy divák aktivuje pri spracovaní informácie. Ak médiá systematicky rámcujú určité subjekty negatívne, vytvárajú u publika stabilné predsudky, ktoré je takmer nemožné zvrátiť strohou faktickou opravou v budúcnosti.

Z pohľadu rámcovania je pre posúdenie spravodajského príspevku podstatné, že v posudzovanom príspevku boli **výrazy použité redaktorom** poskladané do takého významového sledu, ktorý u priemerného recipienta prirodzene vytvára **dominantný interpretačný rámec problematického návratu** sudkýň, a to nielen cez samotný výber informácií, ale najmä cez ich radenie a jazykové formulácie.

Tento rámec sa buduje už tým, že návrat do výkonu funkcie a súvisiace finančné plnenie sú pomenované hodnotovo zafarbenými výrazmi („**bonus**“, resp. „**poriadne mastný účet**“), ktoré v spravodajskom príspevku nepôsobia ako neutrálne konštatovanie právneho následku (doplatok ušlej mzdy), ale ako významové podsunutie, že ide o **nezaslúžené zvýhodnenie**. Takto zvolená jazyková formulácia rámcuje informáciu smerom k morálnemu hodnoteniu, nie k neutrálnej informácii.

Do rovnakého rámca zapadá aj formulácia redaktora, že sa sudkyňa „**potichu vrátila**“, pričom táto je spôsobilá vyvolať u recipienta dojem nedostatočnej transparentnosti postupu alebo zámeru nevzbudiť pozornosť, pričom je navyše pripísaná priamo osobe sudkyne, hoci verejná komunikácia o návrate sudcu do výkonu funkcie nie je povinnosťou ani kompetenciou sudcu (t. j. sudca nie je subjekt, od ktorého možno legitímne očakávať „tlačovú konferenciu“), je to predovšetkým zodpovednosť príslušného súdu alebo médií.

V oboch prípadoch preto nejde o vecné a neutrálne sprostredkovanie spravodajskej informácie, ale o použitie jazykových prostriedkov, ktoré sú spôsobilé viesť recipienta k určitej interpretačnej línii a tým ovplyvniť vyznenie príspevku smerom k naznačeniu spornosti a pochybností.

Rámcovanie je následne výrazne posilnené v časti príspevku, v rámci ktorej redaktor skonštatoval, že *„Sudkyni navyše hrozilo, že príde o talár, keď po tom, ako sa prevalila Kočnerova Threema, na diaľku vymazala telefón, ktorý jej zadržala polícia.“.* Táto formulácia je v príspevku zasadená tak, že v kombinácii s bezprostredne nadväzujúcou archívnou citáciou E. Berthotyovej vytvára pre recipienta dojem **dôkaznej opory** a kauzálnej nadväznosti, t. j. že citácia E. Berthotyovej potvrdzuje vymazanie obsahu mobilného zariadenia „na diaľku“ a jeho iniciáciu sudkyňou.

Práve táto kombinácia – **kategoricky vyznievajúca formulácia** (formulácia vyznievajúca ako tvrdenie o preukázanom skutku) **+ selektívne použitie archívnej citácie** – je z hľadiska rámcovania posudzovaného spravodajského príspevku významná. Spôsob zaradenia a prepojenia informácií je

[6] Entman, R. M. (1993): Framing: Towards clarification of a fractured paradigm. Journal of Communication, roč. 43, č. 4, s. 51-58.

spôsobilý vyvolať u recipienta dojem, že predmetné konanie bolo preukázané a možno ho prisúdiť sudkyni, hoci z dostupného skutkového stavu takýto jednoznačný záver nevyplýva.

Vyššie uvedené výrazy v rámci posudzovaného príspevku nepôsobia izolovane, ale **vzájomne sa podporujú** a vytvárajú jednotný rámec, v ktorom sú recipientovi systematicky predkladané hodnotiace prvky smerujúce k záveru, že návrat sudkýň a s tým súvisiace okolnosti sú sporné. Takto vystavaný interpretačný rámec má tendenčný účinok, pretože vecné informovanie (najmä procesný kontext návratu sudkýň do výkonu funkcie a právna povaha doplatku ušlej mzdy) zostáva v tomto usporiadaní potlačené, resp. prekryté hodnotiacimi prvkami.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené východiská a závery možno konštatovať, že odvysielaním programu *Televízne noviny* na programovej službe TV MARKÍZA dňa 11. 7. 2025 prišlo zo strany účastníka konania **k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

* * *

K posúdeniu ústavnosti obmedzenia slobody prejavy vysielateľa a k aplikácii ústavného testu proporcionality pri obmedzení slobody prejavu možno uviesť, že sloboda prejavu, zakotvená v čl. 26 Ústavy SR, patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti. Podľa Čl. 26 ods. 1 Ústavy SR *„Sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.“.* Podľa Čl. 26 ods. 2 Ústavy SR *„Každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povoľovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.“*.

Avšak sloboda prejavu nie je bez hraníc, t. j. nemá absolútny charakter. Ústava SR v čl. 26 ods. 4 ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií, a to nasledovne: *„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“*. V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Z toho vyplýva, že sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie slobody prejavu musí

- vyplývať zo zákona (požiadavka legality),
- sledovať legitímny cieľ (požiadavka legitimity), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (požiadavka proporcionality).

Ústava SR za legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu považuje ochranu **práv a slobôd iných**, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva,

že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. predstavuje zákonné obmedzenie slobody prejavu.

Vzhľadom na mienkotvorný charakter médií, a to najmä spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky, je nanajvýš oprávnená zákonná požiadavka, aby bolo divákom, ako pasívnym recipientom informácií, umožnené prijímať objektívne informácie podané nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a utvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor. Význam zákonnej povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v rámci spravodajského programu a cieľ zákonného obmedzenia slobody prejavu je teda treba vidieť v ochrane verejného záujmu a práva verejnosti byť objektívne informovaný s možnosťou utvoriť si na predmetnú tému alebo kauzu vlastný názor. Podmienka legality a legitimity obmedzenia slobody prejavu je teda naplnená.

Sloboda prejavu a právo na šírenie informácií je zakotvené aj v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor"). Podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru *„Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.".* Legitímne ciele obmedzenia slobody prejavu sú stanovené v čl. 10 ods. 2 Dohovoru, ktorý znie: *„Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo* ***práv iných****, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci."*

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že je legitímne obmedziť slobodu prejavu aj pri zabezpečovaní objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky. Ako už bolo uvedené vyššie, Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *Manole a iní v. Moldavsko* (rozhodnutie zo 17. 9. 2009) uviedol, že skutočné a účinné uplatňovanie slobody prejavu nezávisí len od povinnosti štátu nezasahovať do slobody prejavu, ale môže od neho vyžadovať, aby prijal pozitívne ochranné opatrenia, pričom vzhľadom na význam slobody prejavu *„štát musí byť konečným garantom plurality"*. V tomto rozhodnutí Európsky súd pre ľudské práva tiež uviedol, že štát má povinnosť zabezpečiť, aby *„verejnosť mala prostredníctvom televízie a rozhlasu prístup k nestranným a presným informáciám a ku škále názorov a komentárov, odrážajúcich okrem iného rôznorodosť politických názorov v krajine"*. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* (rozhodnutie Veľkej komory z 5. 4. 2022) uviedol, že *„ako sa uvádza v odporúčaní Výboru ministrov CM/Rec (2007)2 o pluralite médií a rozmanitosti mediálneho obsahu..., „pluralizmus informácií a rozmanitosť mediálneho obsahu nebudú automaticky zaručené znásobením prostriedkov komunikácie ponúkaných verejnosti". Vyžaduje sa zaručenie rozmanitosti celkového obsahu programu, čo najviac odrážajúceho rôznorodosť názorov, s ktorými sa možno stretnúť v spoločnosti, na ktorú sú programy zamerané.".*

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* uviedol, že účelom sankcie uloženej vysielateľovi bola *„potreba zachovať prístup verejnosti k nestrannému, dôveryhodnému a rozmanitému politickému prejavu prostredníctvom televíznych spravodajských programov"*, pričom *„cieľ zásahu v tomto prípade bol legitímny podľa tretej vety článku 10 ods. 1"* Dohovoru a zásah tiež *„zodpovedal legitímnemu cieľu ochrany „práv iných", na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10"* Dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *ATV Zrt v. Maďarsko* (rozhodnutie z 28. 4. 2020) uviedol, že opatrenie obmedzujúce slobodu prejavu vysielateľa *„bolo určené na zabezpečenie práva publika na vyvážené a nezaujaté informovanie o veciach verejného záujmu v spravodajských programoch, a teda sledovalo cieľ „ochrany práv iných""*. Európsky súd pre ľudské práva taktiež v rozhodnutí vo veci *Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo* (rozhodnutie

Veľkej komory z 22. 4. 2013) uviedol, že obmedzenie slobody prejavu s cieľom zachovania nestrannosti vysielania o veciach verejného záujmu *„zodpovedá legitímnemu cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10“* Dohovoru.

Požiadavku proporcionality je potrebné zohľadniť pri výklade a aplikácii konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade a pri rozhodovaní, či existujúci skutkový stav možno subsumovať pod konkrétne zákonné ustanovenie, a taktiež pri ukladaní sankcie. V súlade s požiadavkou proporcionality je teda potrebné ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. a ďalšie ustanovenia zákona vykladať takým spôsobom, aby to bolo v súlade s ústavným právom na slobodu prejavu a ústavnými podmienkami jeho obmedzenia.

V tomto konkrétnom prípade je sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvodenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu, sledujúc legitímny cieľ - ochranu práva verejnosti na prístup k dôveryhodným, presným, nestranným a vyváženým informáciám o spoločensky relevantných témach, resp. ochranu práva verejnosti byť objektívne a nestranne informovaný o spoločensky relevantných témach, pričom toto právo možno podradiť pod *„práva iných“* v zmysle čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rada pri zabezpečovaní objektívnosti a nestrannosti spravodajského programu teda sledovala legitímny ústavný cieľ *„ochrany práv iných“*.

Zohľadniac celkové spracovanie a obsah predmetného programu a skutočnosť, že povinnosť odvysielania spravodajských informácii nestranne, ako aj povinnosť poskytovať presné a spoľahlivé informácie, nepredstavuje neprimeraný zásah do tvorby a vysielania spravodajských programov, a vzhľadom na povahu sankcie, ktorou je upozornenie na porušenie zákona a ktoré nemá ekonomický dopad na účastníka konania, je zásah do slobody prejavu účastníka konania proporcionálny a ústavne prípustný. Sankcia za porušenie ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. – upozornenie na porušenie zákona – je preto obmedzením práva vysielateľa na slobodu prejavu a šírenie informácií, ktoré je z ústavného hľadiska proporcionálne a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na ochranu práv a slobôd iných.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia.